

L A U S U N T O

1. Lausuntopyyntö

Asianajaja Markku Varhela (Asianajotoimisto Heinonen & Co Oy) on kääntynyt puoleeni ja kertonut, että hän edustaa Suomen Pienlainayhdistys ry:tä. Pienlainat ovat viime aikoina olleet suuren mielenkiinnon kohteena ja Keskusrikospoliisi tutkii niitä selvittääkseen, ovatko pienlainoja myöntäneet yhtiöt syyllistyneet koronkiskontaan. Koronkiskontaa koskeva rikosepäily näyttää johtuneen siitä, että pienluottojen todellinen vuosikorko on useita satoja prosentteja, joskus jopa yli tuhat prosenttia.

Keskusteltuani asianajaja Varhelan kanssa ongelmista ilmoitin, että olen selvittänyt toista tarkoitusta varten todellisen vuosikoron käyttämistä arviointiperusteena koronkiskontarikoksessa. Keskustelun tuloksena asianajaja Varhela pyysi, että laatisin lausunnon asiasta hänen päämiehelleen.

Suostuin asianajaja Varhelan pyyntöön. Aluksi selvitän lyhyesti, minkälainen rikos koronkiskonta on. Syy siihen, miksi käsittelen asian lyhyesti, on se, että toisaalta todellisen vuosikoron määrä on sellainen, että epäilty rikos näyttäisi sijoittuvan tunnusmerkistöön ilman erityisiä ongelmia, jos todellista vuosikorkoa voidaan käyttää arvioitaessa epäillyn rikoksen tunnusmerkistön täyttymistä, ja toisaalta se, että ei ole rikosoikeuden asiantuntija.

Jaksossa 3. perustelen oman kanta todellisen vuosikoron merkitykseen

koronkiskonnan tunnusmerkistön täyttymistä arvioitaessa. Koska todelliseen vuosikorkoon sisältyy muitakin kuluja ja menetettyjä säästöjä kuin sovittu velan korko, käsittelen lyhyesti omassa jaksossaan myös luoton toimituskulua.

2. Koronkiskonta

Luotto- eli koronkiskonnasta säädetään rikoslain (1889/39) 36 luvun 6 §:n 2 momentissa. Säännös on vuodelta 1990 (L 1990/769). Sen mukaan koronkiskonta edellyttää, että luotonannossa otetaan tai edustetaan itselle tai toiselle korkoa tai muuta taloudellista etua, joka huomattavasti ylittää julkisen valvonnan alaisten rahalaitosten vastaavassa luotonannossa ottaman tavanomaisen koron. Koron ottaminen tarkoittaa säännöksessä koron tosiasiallista vastaanottamista tai perimistä. Koron edustaminen merkitsee, että korosta on ehditty tehdä sitova sopimus. Korkoon rinnastetaan provisio, lainanuudistusmaksu tai muu luoton myöntämiseen liittyvä hyvitys.¹

Kumotussa rikoslain 38 luvun 10 §:n 2 momentissa säädettiin aikanaan koronkiskonnasta. Sen mukaan rikokseen syyllistyminen edellytti, että velkoja oli "velanannossa ottanut tahi itselleen edustanut korkoa tai muuta hyvitystä huomattavasti yli julkisen valvonnan alaisten luottolaitosten samanlaisessa velanannossa korkoa koskevan sopimuksen syntymisen aikaan yleensä käyvän koron". Tunnusmerkistö oli siten asiallisesti samanlainen kuin nykyään erityisesti mittapuun osalta.

¹ *Ari-Matti Nuutila*, Petos ja muu epärehellisyys, teoksessa Olavi Heinonen, Pekka Koskinen, Tapio Lappi-Seppälä, Martti Majanen, Kimmo Nuotio, Ari-Matti Nuutila, Ilkka Rautio, Rikosoikeus, toinen, uudistettu painos, Helsinki 2002, s. 1153-1184, erityisesti s. 1182. Teksti oli muuttamaton teoksen verkkoversiossa 19.2.2008 klo 11.42, osoite <http://www.wsoypro.fi/wsoypro.aspx?prevpos=RI111.23277&page=selain&ts=jo&pos=RI111.51064&offset=0.456>.

Nuutilan esitys on samansisältöinen kuin hallituksen esityksen perustelut säännökselle, ks. hallituksen esitys Eduskunnalle rikoslainsäädännön kokonaisuudistuksen ensimmäisen vaiheen käsitteväksi rikoslain ja eräiden muiden lakien muutoksiksi, HE n:o 66/1988 vp., s. 139.

Honkasalon mukaan lakia laadittaessa lähdettiin siitä ajatuksesta, että käyvän koron määräsi kysynnän ja tarjonnan laki.² Velanannon samanlaisuuden määräsi luottolaitosten käytäntö.³ Vertailukorossa oli Honkasalon mukaan otettava huomioon muun muassa vakuuden laatu, jolla oli erittäin suuri merkitys koron suuruuden määrittämisessä, ja velallisen merkitys asiakkaana. Yleensäkin huomioon oli otettava kaikki koron suuruuteen vaikuttavat tekijät.⁴

Koronkiskonnan tunnusmerkistön mukaan perityn tai edustetun koron tuli huomattavasti ylittää luottolaitosten perimän tavanomaisen koron. Aikanaan huomattavaa ylitystä ei juuri pohdittu, koska huomattava-sana otettiin säännökseen eduskuntakäsittelyn aikana. Tuomioistuinten harkittavaksi jäi, milloin epäsuhte on olemassa. Epäsuhdetta on aikanaan luonnehdittu sanomalla, että eron tulee olla räikeä.⁵

Mielenkiintoinen on Honkasalon ratkaisu siitä, miten toimitaan, jos joku antaa toiselle lainan sellaisissa olosuhteissa, ettei mikään julkisen valvonnan alainen luottolaitos myöntäisi luottoa vastaavanlaisissa olosuhteissa. Pikaluottojen kaltaisia lainojahan eivät julkisen valvonnan alaiset luottolaitokset myönnä. Hänen mukaan silloin ei voitaisi soveltaa lainkaan koronkiskontaa koskevia säännöksiä, vaan (silloin) kiskomista koskevaa yleissäännöstä (nykyisin rikoslain 36 luvun 6 §:n 1 momenttia). Syynä oli se, ettei lainsäätäjällä ollut asettanut normia, jonka mukaan olisi voitu arvioida, oliko

² *Brynolf Honkasalo*, Suomen rikosoikeus. Erityinen osa I.2. Varallisuusrikokset, Helsinki 1964, s. 155.

³ *Honkasalo* 1964, s. 156.

⁴ *Honkasalo* 1964, s. 156.

⁵ *Honkasalo* 1964, s. 158-159.

koron ottaminen tai edustaminen kiskomisluontoista.⁶

Hallituksen esityksen mukaan vanhaan kiskontarikoksen sääntelyyn ei liittynyt epäkohtia. Vain säännösten kirjoitustapa kaipasi nykyaikais-
tamista.⁷ Myöskään koronkiskontaa koskevan säännöksen peruste-
luissa ei ollut mainintaa siitä, että jotakin olisi säännöksessä muutettu
niin, että oikeustila olisi muuttunut uuden säännöksen voimaan tulles-
sa.

Perinteisissä koronkiskuritapauksissa on kyse velallisalioitteisesta luototta-
misesta. Rangaistavuus ei edellytä velallisen ymmärtämättömyyden tai
hädänalaisen aseman hyväksi käyttämistä. Riittävää on, että korko on
selvästi kohtuuttoman suuri.⁸ Säännös soveltuu siten myös pikaluottoon,
jonka velallinen omasta aloitteestaan toimintansa luonteen täysin ymmärtä-
en ottaa matkapuhelimen välityksellä.

3. Todellinen vuosikorko

Luoton saanti puhelimen välityksellä on helpottunut. Markkinoille on synty-
nyt yhtiötä, jotka ovat erikoistuneet pienten ja erittäin lyhytaikaisten luotto-
jen myöntämiseen vuorokauden ympäri.⁹ Käytän näistä pienluotoista nimi-
tystä pikaluotto. Yhteydenotot hoidetaan matkapuhelimen välityksellä teks-
tiviestein. Pikaluottoyhtiö pystyy toimittamaan rahan nopeasti määrätyle
tilille. Pikaluottoja koskevan sääntelyn tarpeen selvittäminen ja mahdolliset
niitä koskevat uudet säännökset ovat oikeusministeriön työryhmän valmis-

⁶ *Honkasalo* 1964, s. 156.

⁷ HE n:o 66/1988 vp., s. 129-130.

⁸ *Nuutila*, Rikosoikeus 2002, s. 1183.

⁹ Syksyllä 2006 pikaluottoja tarjoavia yrityksiä oli Kuluttajaviraston tietojen mukaan 20, syyskuussa 2007 liki 50. Lainsäädäntöneuvos *Katri Kummonen*, Oikeusministeriö, lainvalmisteluosasto, Arviomuisto mahdollisista lainsäädäntötarpeista ns. Pikaluottoihin liittyvien ongelmien ehkäisemiseksi, 28.9.2007, s. 1.

teltavina.¹⁰

Pikaluotolla tarkoitetaan pienlainaa, joka myönnetään hakijalle ilman vakuuksia tai takaajia. Velkoja antaa lainan määrän hakijalle luotto-tietojen tarkistuksen jälkeen. Tarkistus ei kestä kuin muutamia mi-nuutteja. Pikaluottoa haketaan joko tekstiviestillä tai internetin väli-tyksellä.¹¹ Voidaan puhua myös pikalainasta, pikavipistä tai tekstivies-tivipistä. Oikeusministeriön arviointimuistion mukaan pikaluotto on tyypillisesti summaltaan pieni (usein 100-200 eutoa), alle kolmen kuukauden luottoajaksi, matkapuhelimen tai internetin välityksellä tarjottu, vakuudeton luotto, jossa luoton hinta ilmoitetaan usein ko-ron sijasta käsittely- ja toimituskuluina.¹² Lausunto koskee lähinnä tällaisia pienluottoja.

Arviomuistossa mainittiin viisi pikaluottojen myöntämiseen, niiden ehtoihin ja takaisin maksamiseen liittyvää ongelmaa. Toinen ja kolmas ongelma liittyvät pikaluoton kustannuksiin. Muistiossa on ensin mainittu, ettei lainan-hakija voi vaivatta vertailla pikaluoton hintaa muiden luottojen hintaan.¹³ Tällä ei voitane tarkoittaa vertailua muihin pikaluottoihin, koska yleisenä periaatteena näyttäisi olevan sen hinnan ilmoittaminen, joka kahden viikon tai muun käytössä olevan ajan kuluttua on maksettava takaisin. Pikaluotto-ja voidaan keskenään verrata suoran maksettavien euromäärien perusteel-la.

¹⁰ 22.10.2007 on asetettu työryhmä, jonka tehtävänä on valmistella hallituksen esityksen muotoon laadittu ehdotus pikaluottoihin liittyvän lainsäädännön muuttamisesta, <http://www.om.fi/Etusivu/Vireilla/Saadoshankkeet/Velvoiteoikeusjakuluttajansuoja/1195125882995>, vierailtu 1.3.2008 klo 00.32.

¹¹ *Niko Jakobsson*, Pikaluottojen markkinointi, Kuluttajaoikeuden alkuseminaari, joka on julkaistu osoitteessa <http://www.kolumbus.fi/niko.jakobsson/pikaluottojenmarkkinointi.pdf>, vierailtu 2.3.2008 klo 15.36. Sivulle pääsee myös Edilex-lakitiedon asiantuntijakirjoitusten asiansanan kulutustuluotto kautta.

¹² Arviomuisto 2007, s. 1.

¹³ Arviomuistio 2007, s. 4-5.

Esimerkiksi hallussani olleiden neljän yhtiön¹⁴ ehtojen mukaan 100 euron luotosta oli maksettava kahden viikon kuluttua takaisin kolmessa tapauksessa 120 euroa ja yhdessä 118,50 euroa. Sen lisäksi maksettavaksi voi tulla puhelinlaskun yhteydessä kahdesta tekstiviestistä 3, 3,80 tai 4 euroa, mutta tätä maksua ei ole kaikilla yhtiöillä. Näillä tiedoilla vertailu ei ole kovin hankalaa.

Vertailu muun tyyppisiin luottoihin on vaikeaa. Jos rahat pitää saada tilille nopeasti ja määrän olla pieni, vaihtoehtoja ei juuri ole. Toisaalta on vaikea ajatella, että pikaluoton ottaja luulisi saavansa edullisen lainan. Hän haluaa rahat pikaisesti käyttöönsä ja maksaa siitä ylimääräistä.

Yksi tapa vertailla muita luottoja ja pikaluottoja keskenään on kiinnittää huomiota käsittely- ja toimituskuluihin. Kysymys kulujen määrästä liittyy myös arviointimuistiossa mainittuun seuraavaan ongelmaan. Se on luotoista perittävien korkojen ja muiden kulujen korkeus sekä luottoaikana että luoton maksamisen viivästyessä.¹⁵ Viivästyseuraamuksia en ota tässä esille, koska esimerkiksi kuluttajan asemassa olevalta velalliselta perittävä viivästyskorko on pakottavasti säännelty korkolaissa (20.8.1982/633) ja kuluttajasaatavien perintäkulujen enimmäismäärät saatavien perinnästä annetun lain 10 a §:ssä. Viivästyskorkosääntelyyn ei arviomuistionkaan mukaan liity pikaluottojen takia välttämättömiä muutostarpeita.¹⁶

Kuluttajansuojalain 7 luvun 6 §:n 1 momentin mukaan kertaluottoa myönnettäessä on kuluttajalle ilmoitettava todellinen vuosikorko.¹⁷ Saman luvun

¹⁴ Hallussani ovat verkosta tulostetut Monetti Oy:n, Vipster Oy:n, OPR-Vakuus Oy:n ja Europea Rahoitus Oy:n pikaluoton ehdot. Koska pikaluottoyhtiöitä on lähes 50, otos on pieni, mutta riittävä tämän kirjoituksen tarpeisiin.

¹⁵ Arviomuistio 2007, s. 5-7.

¹⁶ Arviomuistio 2007, s. 7.

¹⁷ Ilmoittamisesta ks. *Tuula Ämmälä*, Uudistunut kuluttajansuoja, Helsinki 1996, s. 85-88.

22 §:ssä säädetään, että kauppa- ja teollisuusministeriö voi antaa tarkempia määräyksiä muun muassa todellisen vuosikoron laskemisesta. Todellinen vuosikorko on määritelty kuluttajansuojalain 7 luvun 2 §:n 7 kohdassa. Sen mukaan todellisella vuosikorolla tarkoitetaan korkoprosenttia, joka saadaan laskemalla luottokustannukset vuosikorkona luoton määrälle lyhennykset huomioon ottaen. Määritelmästä näkyy heti, että kyse on luottokustannusten muuttamisesta vuosikoroksi. Siihen sisältyvät muutkin luottokulut kuin pääomalle maksettava korko. Kyse on tavasta verrata luottojen kustannuksia keskenään kokonaisvaltaisesti.¹⁸

Todellinen vuosikorko ei siten ole vain kuluttajan velaksi saamalle rahamäärälle laskettava korko, vaan laskennallinen suure, jolla kuvataan käteishinnan ja luottohinnan välistä kustannuseroa.¹⁹ Sen ilmoittaminen edistää osaltaan kuluttajan mahdollisuuksia tehdä kulutuspäätös asiallisin perustein. Sen vuoksi kuluttajan on saatava tietää luottosuhteen taloudellinen edullisuus, jossa keskeinen kriteeri on todellinen vuosikorko. Kulujen kokonaisvaltaisuutta kuvaa hyvin se, että mukaan lasketaan menetetyt alennuksetkin.²⁰

Todellisen koron laskemisesta on säädetty kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksessä kuluttajansuojalain 7 luvun eräiden säännösten soveltamisesta (874/1986). Todellinen vuosikorko on sen mukaan laskettava siten kuin Euroopan parlamentin ja neuvoston 16 päivänä helmikuuta 1998 kulutusluottoja koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä annetun direktiivin 87/102/ETY muuttamisesta

¹⁸ Hallituksen esitys Eduskunnalle kulutusluottoja koskevaksi lainsäädännöksi, HE n:o 88/1985, s. 1 ja 5-7.

¹⁹ HE n:o 88/1985, s. 23.

²⁰ *Thomas Wilhelmsson*, Suomen kuluttajansuojajärjestelmä, Helsinki 1991, s. 244-246. Wilhelmsson käyttää todellisesta vuosikorosta nimitystä efektiivinen korko. Ks. myös *Ämmälä* 1996, s. 170-171.

antamassa direktiivissä 98/7/EY säädetään. Laskukaavaa ei tarvita sen selvittämisessä, sopiiko kuluttajansuojalain 7 luvussa tarkoitettu todellinen vuosikorko koronkiskonnän tunnusmerkistön täyttymisen arviointiin, joten sitä ei selvitä tässä tämän enempää.

Kuluttajansuojalain 7 luvun 4 §:n mukaan todellista vuosikorkoa ei tarvitse ilmoittaa, jos luottoaika on enintään kolme kuukautta. Lisäksi alle 1000 markan luoton osalta on mahdollista määrätä, ettei ilmoitusta tarvitse tehdä. Siitä onkin määrätty eräiden kuluttajansuojalain 7 luvun soveltamista koskevista poikkeuksista annetun asetuksen (30.12.1993/1602) 1 §:ssä.

Pikaluotoillekin on saatettu laskea todellinen vuosikorko ja ilmoittaa se pikaluottoehdoissa. Kun takaisin joudutaan maksamaan 118,50 euroa kahden viikon kuluttua, todellinen vuosikorko on 482 prosenttia luottoehtojen mukaan. 20 euron toimituskulujen ja kahden tekstiviestin hinnan mukaan laskettuna todellinen vuosikorko nousee jo 620 prosenttiin. Vieläkin suurempaan todelliseen vuosikorkoon on mahdollista päästä, joten korot tuntuvat todella huimaavilta.

Pikaluottojen myöntäjiä on epäilty koronkiskonnasta. Syynä on se, että pikaluottojen todellinen vuosikorko laskettuna kulutusluotoista säädetyllä tavalla voi nousta yli tuhannen prosentin. Kysymys kuuluu, voidaanko todellisesta korosta tehdä se johtopäätös, että kyse on koronkiskonnasta.

Koron kohtuuttomuus arvioidaan tapauskohtaisesti. Huomioon on otettava luotonantajan riski, jolla voidaan perustella tavanomaisen pankkikoron ylittämistä etenkin silloin, kun luotolla ei ole vakuuksia tai luotonsaajalla on luottorekisterimerkintöjä. Huomioon on otettava myös se, että rahoitusyhtiöt perivät säännönmukaisesti korkeampaa korkoa kuin pankit. Myös lainan suuruus ja maksuaika vaikuttavat kohtuuttomuusarvostelussa. Pienellä ja lyhyeksi ajaksi otetulla vakuudettomalla luotolla on yleensä korkeampi korko kuin pitkäaikaisella suurella ja vakuuksin turvatulla lainalla.

Koronkiskontasäännöksessä on kysymys todellisten maksujen perimisestä, ei laskelmallisesta suureesta. Pikaluoton todellinen vuosikorko on lähes 500 prosenttia, kun kahden viikon laina-ajan jälkeen joudutaan maksamaan 118,50 euroa 100 euron luotosta. Jos velallinen pitäisi saamaansa 100 euroa vuoden, hän joutuisi maksamaan luotolle korkolain mukaista viivästyskorkoa eli nykyisen korkokannan mukaan 11,50 euroa vuodessa. Jos jätetään huomiotta kahden viikon sovittu laina-aika, jolta maksetaan vain toimituskulut eikä lainkaan viivästyskorkoa, korkoa ja muita kuluja kertyy vuodessa 30 euroa eli kaikki koroksi muutettuna korko olisi 30 prosenttia vuodessa.

Perintäkuluja ei ole tässä otettu huomioon, koska niiden enimmäismäärät on erikseen säädetty ja ne velkoja on oikeutettu perimään velalliselta kaikissa vaihtoehtoissa velallisen sopimusrikkomuksen vuoksi. Perimiskulut maksetaan samojen säännösten mukaisena myös julkisen valvonnan alaisten rahalaitosten myöntämistä ja maksamatta jääneistä luotoista.

Jo tämä esimerkki osoittaa, että todellista vuosikorkoa ei voida käyttää sille vieraaseen tarkoitukseen eli sen selvittämiseen, syyllistyykö velkoja koronkiskontaan. Todellinen vuosikorko ei osoita, että velkoja ottaa tai edustetaan itselle tai toiselle korkoa tai muuta taloudellista etua todellisen vuosikoron verran. Todellinen vuosikorko on vain laskelmallinen suure erilaisten suoritusten vertailuun.

Se, ettei todellinen vuosikorko osoita, että velkoja ottaa tai edustetaan itselle tai toiselle korkoa tai muuta taloudellista etua todellisen vuosikoron verran, ilmenee myös seuraavassa jaksossa olevasta Joustoluottoa koskevasta esimerkistä.

4. Toimitusmaksu tai vastaava

Koska viivästysajalta perittävä korko on pakottavasti säännelty korkolaissa, kiskonnan peruste voinee löytyä vain velalliselle maksettavaksi tulevista

toimitusmaksuista ja vastaavista. Ne vaihtelevat pienluottojen kohdalla melkoisesti. Alhaisimmillaan toimitusmaksu on lähes 0 euroa. Sosiaalista luotonantoa opiskelijoille harjoittava Turun Yliopiston Ylioppilaskunnan vippikassa myöntää 100 euron luoton niin, että toimitusmaksu on vain kolme euroa ja luoton korko 4,5 prosenttia vuodessa. Lainan saaminen edellyttää kuitenkin, että kaksi takaajaa antaa omavelkaisen yhteisvastuullisen takauksen velan maksamisesta.²¹

Kolmen euron toimitusmaksuun verrattuna pikaluottoyhtiön laina on kallis, mutta yhtiön riski on oleellisesti suurempi, koska takaajat puuttuvat. Lisäksi pikaluottoyhtiö harjoittaa liiketoimintaa, jonka tarkoituksena on tulon tuottaminen yritykselle.

Nordean Joustoluotosta voi tehdä verkkopankissa laskelmia. Pienin luotto näytti olevan 400 euroa, suurin takaisinmaksuerä 10 prosenttia pääomasta, takaisinmaksuun saa sisältyä enintään kaksi vapaakuukautta, jotka oli niitä haluttaessa nimettävä, ja luoton korkoprosentti oli 7,86. Pienin kuukausierä on kuitenkin 50 euroa, joten 400 euron luotossa tämä sääntö määrää kuukausierän suuruuden. Kulut ovat ehtojen mukaan alle 5.000 euron luotoissa aina 75 euroa ja ne peritään kertamaksuna ensimmäisen kuukausierän yhteydessä. Luoton ollessa 5.001-12.000 euroa avausmaksu on 110 euroa ja sitä suuremmissa luotoissa 170 euroa.²²

²¹ Tilapäiseen rahapulaan: TYYn vippikassa, Turun Ylioppilaslehti 15.2.2008, s. 18.

²² Vertailun vuoksi esitän Joustoluoton laskelmista ilmenevät todelliset vuosikorot. Kannattaa huomata, että jokaisen luoton kohdalla velkoja perii saman avausmaksun ja saman koron luotosta. Silti todelliset vuosikorot vaihtelevat melkoisesti.

Luoton määrä	Laina-aika	Avausmaksu	Korko	Todellinen vuosikorko
400	9 kk	75	7,86 %	55,0 %
400	11 kk	75	7,86 %	41,0 %
1.000	11 kk	75	7,86 %	23,0 %
1.000	14 kk	75	7,86 %	19,8 %

Joustoluoton avausmaksu kertoo, minkälaisia toimitusmaksua vastaavat maksut voivat olla julkisen valvonnan alaisessa luottolaitoksessa. Käytäntö osoittaa, että maksu kasvaa velan suuretessa. Samalla maksulla selviää kuitenkin määrältään hyvin erilaisten luottojen ottamisesta.

Pikaluottoyhtiöiden perimä toimitusmaksu tai vastaava asettuu 100 euron luotossa Nordean ja vippikassan perimien kulujen väliin. Tosiasiassa minulla olleiden ehtojen mukaan yhdenkään ehdoissa mainitun pikaluoton toimitusmaksu ei ylittänyt 400 euron joustoluotosta perittävää avausmaksua.²³

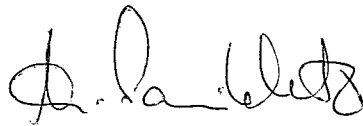
Pikaluoton toimitusmaksussa tai vastaavassa on lähinnä kysymys luottopalvelusta maksettavasta korvauksesta. Se ei näytä kohtuuttomalta, kun otetaan huomioon, että rahan toimittamiseksi luotonottajan ilmoittamalle tilille joudutaan joka kerta tekemään suunnilleen saman suuruinen työmäärä. Pikaluottoyhtiöillä toimitusmaksuun sisältyy myös koko liikevoitto, koska erityistä luoton korkoa ei tule sen lisäksi, jos luotto maksetaan oikeaan aikaan takaisin. Erikseen korkoa perivät luottolaitokset saavat osan voitosta korkoana.

Pikaluottoyhtiöiden toimitusmaksupolitiikkaan sisältyy kyllä yksi ongelma. Niillä käsittelykulut kasvavat laina-ajan pidetessä ja luottomäärän kasvaessa huomattavasti nopeampaa tahtia kuin Joustoluotossa. Esimerkiksi yhdessä tapauksessa 320 euron osalta käsittelykulut ovat jo 49,50 euron kahden viikon luoton kohdalla ja 64 euroa, jos laina-aika kasvaa 30 päivään. Vastaavasti laina-ajan pidennysmaksu nousee velallisen maksettavan määrän suuretessa. Tosiasiassa velallisen kannattaa jättää pidennys pyytämättä, koska hän selviää halvemmalla korvaamalla maksumuistutuksen ja maksamalla korkolaissa säädetyn viivästyskoron.

²³ Käytössä olleiden ehtojen määrä oli kuitenkin pieni verrattuna pikaluottoyritysten määrään.

Pikaluottoyrityksen riskien kasvaessa se tarvitsee katteen toiminnastaan. Asianmukaista olisi kuitenkin ilmoittaa käsittelykuluiksi vain käsittelykulut ja kertoa, mistä muilta osin on kysymys. Toisaalta pikaluottopalvelusta perittävä korvaus on kaikissa tapauksissa hallussani olevien ehtojen mukaan pienempi kuin Joustoluotosta perittävä avausmaksu, joten ongelma ei voi olla kovin merkittävä koronkiskontaa koskevien säännösten näkökulmasta. Pikaluottoyritys selviää joka tapauksessa koronkiskontasyyteistä selvittämällä, että peritty vastike ei ole syntyneisiin kuluihin nähden kohtuuton.

Turussa, maaliskuun 2. päivänä 2008.

Ari Saarnilehto
Professori
Turku